

Sahib ve Baş muharriri
SİRET BAYAR
Memleket menafine aid yazılara
sayfalarımız açıktır.
Basılmayan yazılar geri
verilmez.

ULUS SESİ

— SIYASAL GÜNDELİK TÜRK GAZETESİ —

Sayı 844
2 Şubat 1939
Çarşamba
Sayısı 100 Paradır.

Onbirinci yıl

Kuruluş yılı 1 Ağustos 1927

Hatay işi, Milletler Cemiyeti'nde

Vilâyet Umumi Meclisi açıldı

Vilâyet umumi meclis azaları bir arada (işaretli Vali B. Fehmi Vuraldır.)

Vilâyet Umumi Meclisi dün saat 10 da İl-bay Bay Fehmi Vuralın önemli bir söylevile açılmıştır. İl-bayımız bu söylevinde iki yıl içinde hususi idare bütçesiyle başarılan mühim işleri izah etmişlerdir.

Nutku müteakib açık olan Derik üyeliğine parti namzedi olarak seçilen Kerim Şatana'nın intihap mazbatası okunarak berayi tetkik dahiliye encümenine tevdiine karar verilmiş, işari reyle meclis ikinci başkanlığına Yahya Sümer "Mardin", Divan kâtipliklerine Siret Bayar (Nusaybin), Hilmi Kıymaz (Gercüş) seçilmişlerdir.

Ayrılmış olan dört encümen de şu suretle teşekkül etmiştir.

Bütçe encümenine:

Hamdi Coşkun (Mardin)
Rifat Aksu (Derik)
Rifat Emin (Cizre)
Siret Bayar (Nusaybin)
Şakir Ögünç (Savur)

Maarif encümenine:

Ayşe Çelik (Midyat)
Rüşti Ayaz (Savur)
Kasım Yardımcı (Derik)
Hilmi Kıymaz (Gercüş)

Nafia encümenine:

Mehmet Faik (Kızıltepe)
Ahmet Özgür (Gercüş)
Şevket Sancar (Savur)
Lütfü Önderoğlu (Midyat)
Vesile Ali (Mardin)

Dahiliye, Ziraat, Sıhhat
encümenine

Yahya Sümer (Mardin)
Mehmet Bayar
Hidayet Arun (Savur)
Derviş Akgül (Midyat)
Ahmet Aybar

Ömer Şatana (Savur)

Bundan sonra Vilâyet izahnamesi encümen Başkâtibi Kâzım Önlügül tarafından okunarak ittifakla kabul edilmiş Ve meclise gelen Kaza ihtiyaç mazbataları aid oldukları encümenlere, 936 yılı kat'i hesap cedvelininde bütçe encümenine havalesi takarrur ederek haftada iki defa Perşembe ve Pazartesi günleri saat 11 de toplanmak üzere celseye nihayet verilmiştir.

Abbas Hilmi Paşa

İstanbulda bulunan Abbas Hilmi Paşa Ankara'ya gitmiştir.

Ankara'da bir kaç gün kaldıktan sonra Beyruta gidecektir.

görüldü

Seçim nizamnamesinde
Yapılacak tadilâta memur
komisyon

24 Şubat'ta

Çalışmaya Başlayacaktır

Ankara 1 A. A. —
Hatay meselesi dün
Milletler Cemiyeti
konseyinde görüş-
sülmüştür.

Raportorun talebi üzerine intihabat nizamnamesinde lâzımgelen tadilâtı yapmağa me-

mur komisyon beş devletin delegelerile bir içtima yapmış ve Fransa deleğesininin teklifi ve hükûmetimizin muvafakatı üzerine komisyanun 24 Şubat'ta çalışmağa başlamasına karar verilmiştir.

Türk - Sovyet konsoloslukları için Diplomatik müzakereler neticesinde verilen kararlar

Ankara 1 A. A. —
Vuku bulan diplomatik müzakereler neticesinde Türkiye ve Sovyet Cumhuriyetleri ittifadı hükûmetleri tarafından aşağıdaki karar alınmıştır.

Bu sene martın otuz birinden itibaren Türkiyenin Odesa, Bakü, Erivan ve Leningrattaki konsoloslukları ile Sovi-

yet Sosyalist Cumhuriyetleri ittifadının İzmir ve Kars'taki konsoloslukları kapatılacak ve her bir devletin diğer taraf memleketlerine yalnız birer konsololuğu yarı Türkiyenin bütününe Soviyetlerin İstanbul'daki konsoloslukları ipka edilecektir,

Gaz Kursu dersleri: 3

Zehirli Gazlar

—6—

daki münasebete göre (Meteorolojik) olarak üçe ayrılır.

1) Uçucu: bir yerde bir saat kalan

2) Kalıcı: günlerce kalan

3) Az kalıcı: 2 — 3 saat kalan

ASKERİ TASNİF:

1) — Taarruz gazı: Tesiri çabuk geçenlerdir. Hızlı: Çabuk uçmaması ve yer yüzünde bir hayli müddet kalması lâzımdır.

3 — Bir mermi veya bomba ile atılabilir. Merminin cidarına tesir edip terkihi bozulmamalı merminin 2 hararetinden kimyevi kıymetini gâip etmemelidir.

Bu çok mühimdir. (Bir çok gazlar bu hararettan tahallül ederler.)

4 — Kolay kolay tahallül etmemeli: Çabuk bozularak zehirsiz bir hale inkılâp etmemelidir.

5 — Havaya mukavemet etmeli: Rüzgârda çabuk dağılıp gitmemelidir.

6 — Suyu, sise, yağmura ve kara mukavemetli olmalıdır.

7 — Kimyevi maddelere mukavim olmalı kolay kolay maskeler tarafından tevkif edilmemelidir.

8 — İnsan vücudunu kapliyalabilmesi, zehirleme kudreti büyük olmalıdır.

9 — O memlekette istihsal edilebilmeli, iptidai maddeleri o memlekette, çıkmalı, istihsalı kolay ve ucuza mal olmalıdır.

10 — Uzun müddet bozulmadan muhafaza ve dopo edilebilmelidir.

11 — Uçma derecesi alçak olmalıdır: Muayyen bir derece hararete bir metre [mik'abı havayı tamamiyle işbâ için icabeden gaz miktarıdır. Bu derece ne kadar alçak olursa, yani bir cismin ne kadar az miktarı ne kadar alçak derece hararete bir metre mikâbını doldurabilirse o cismin o kadar ani olarak tesir eder, ve tesiri de o kadar çabuk geçer...

12 — Buhar tazyiki: Bir cismin mayi halinden gaz haline geçmek için sarfettiği gayret demektir. Bu gayret ne kadar fazla yani cismin buhar tazyiki ne kadar büyük olursa o kadar kolaylıkla gaz haline geçer, tesiri de o kadar anidir.

13 — Kaynama derecesi: Mümkün mertebe aşağı derecede kaynarsa o kadar çabuk gaz haline gelir.

14 — Gaz veya zerre haline geçme kabiliyeti yüksek olmalıdır. Çünkü bazı sulp cisimlerin gaz haline geçmesi diğer sulp cisimlere nisbeten daha kolay daha rahattır.

Tekmil bu şeraiti haiz cisimler yoktur. Fakat bir çoğunu haiz cisimler vardır ki miktarları bini bulur. Harbi umumide bin cisim tetkik edilmiş 70 tanesi tecrübe edilmiş ve bundan da ancak 20 — 25 işi işe yarar mıştır.

Bizde bunlardan bahsedeceğiz:

FİZOYOLOJİK TASNİF

En iyi tasnif budur. Çünkü harpte bir gazın kimyevi mahiyetini öğrenmeğe vakit yoktur. Kokusu rengi düşman tarafından maskelenir. En iyisi gazların vücudumuz üzerinde yaptıkları tesire göre onları sınıflara ayırmaktır. Biz de bunları sırasile tasnif edeceğiz.

1 — Gözyaşı getiren gazlar.

2 — Aksırtıcı gazlar.

3 — Boğucu gazlar.

4 — Yakıcı gazlar.

5 — Öldürücü gazlar.

6 — Harpte az kullanılmış gazlar.

Bununla beraber bu gazların tesirleri itibariyle birbirinden ayırmağa imkân yoktur. Bazı gazlar hem gözleri yakar hem aksırtır, hem de boğucu olabilir.

Gaz harplerinde yalnız müdafaa tertibatı orduya değil bütün millete şamilidir. Bütün millet harp hareketleri harbi kazanır, kuvvei maneviye meselesidir. Bütün tehzatıyla 120 efradı içine alan Tay-

ŞEHİR ve İLÇE HABERLERİ

Kızıltepe ve Mazıdağı Tapu Memurlukları

Kızıltepe Tapu memurluğuna Gercüş maliye tahsildarı Mehmet Ortaç ve Mazıdağı Tapu memurluğuna da Diyarbakır varidat memuru Abdullah tayin edilmiştir.

Havalar açtı

Çoktanberi karlı, fırtınalı ve yağmurlu gitmekte olan havalar açmış, şehre odun kömür gelmeğe başlamıştır.

yareler vardır. Bin tayyare şu hesapça 120,000 kişi nakleder.

Müstakbel harpler hudud ve siper harbi şeklinden çıkmıştır. Hem hudut olmayan iki millet, iki devlet tayyare taarruzu ve nakliyatı ile tevsii memalik ihtirasi yapabilir, meselâ: İtalyanlar Efganistana hiç münasebet yokken taarruz edebilirler.

Tayyareler Harbi umumiden evvel 5 kilometre yükselirken şimdi 35 kilometre kadar yükselebilirler, süratları o nisbette artmıştır.

Tayyareler: Tahrip bombaları, gaz bombaları, yangın bombaları, atarlar, tenvir ve sis bombaları, tapalı bombalar, tavik tapalı ayarlı bombalar kullanırlar.

Hücum vasıtaları: Münferit bombarduman tayyareleri vardır. Tayyareler gece gündüz taarruz ederler.

Gündüz bombarduman tayyareleri vardır, toplu hareket ederler. Gece bombarduman tayyareleri ise tek tek giderler. Bunların düşmanları avcı tayyareleridir.

Av Tayyareleri - Hava muharıpleri - Hava siperleri - İki balon arasına geçirilmiş teller - projektörler, dafı Tayyare topları, mü-

dafaat tertibatıdır.

Halkın tehdit ve tedhiş vasıtaları bombarduman tayyareleridir.

Gözyaşı getiren gazlar

Beyaz Haç

1 — Brom Aseton.
2 — Klor Aseton.
3 — Klor Aseton fenon
4 — Brom Metil Etil keton.

5 — Brom Banzil.
6 — Brom Benzil siyanür.

7 — Ksilen Bromür
8 — Bromlu veya İyodlu Asetik Asidin etil veya metil Esteri.

Bu cisimler Klor, Flor, Brom, İyod, mürekkebatıdır. Kimyada dört cisme Halojen denir.

Bu gazların hepsi uzvî cisimlerdir. Onun için gözyaşı getiren gazlara biz kimyacı Uzvî Halojen mürekkebatı diyoruz.

1 — BROM ASETON: Aseton üzerine Brom tesiriyle istihsal edilir. Kokusu yanmış şekeri andırır.

Fiziki hassaları: Renksiz bir mayidir, zamanla esmerleşir, siklet izafesi

17-18 Şubatta Şahab

Yağmure görülecektir

Bunu, bir kuyruklu yıldız saçacaktır

Şubatin 17 veya 18 inde küremizin bir kuyruklu yıldız saçağından geçeceği ve bu esnada bir şahab yağmuruna tesadüf edileceği söyleniyor. Bu ışık yağmurunun çok güzel bir manzara halinde gündüz dağhi görüleceği bildirilmektedir.

Hâdise, Esed bürünün «Berse» noktasından zuhur edecek ve semaya aydınlık verdikten sonra parlak şehablar halinde yere düşecektir.

BU GÜNKÜ POSTALAR

Bugün gelecek tren postası yoktur.

Öğleden sonra saat 13 de Diyarbakır 13,30 da Nusaybin 14 te Derik, Kızıltepe postaları gelecek sabah saat 6 da Samsat, Midyat, Gercüş Cizre postaları gelecek, akşam saat 18 de tren postası gidecektir.

1, 4-1, 6 dir. 54 derecede donar. 136,5 derecede nar suda az erir, alkol tonda sıcak havada

—Sonu 3 üncü sayfede

KÜÇÜK VE SEÇME HABERLER..**Atatürkün annesinin İzmirde heykeli dikilecek**

Büyük Şefimizin Valideleri Bayan Zübeydenin İzmirde bulunan mezarının etrafı açılarak park haline getirilmesi ve ortasına da Bayan Zübeydenin bir Heykelinin dikilmesi İzmir şehir meclisince kararlaştırılmıştır.

İTALYADA Muthiş bir infilak

İtalyada frosinone ayaletindeki segeni barut depposunda muthiş bir infilak vuku bulmuş yüz kişi ölmüştür.

Altın Ticareti

Altın ticareti ile meşgul olmak üzere müsaade isteyen bankaların müraaatları Maliye Vekaletince tetkik edilmiştir.

Yurttan HABERLER..**Bir Şaki teslim oldu**

Sivasta bir çok suçların faili şaki Gazi su şehri jandarma kumandanlığı tarafından alınan sıkı tedbirler karşısında teslim olmuştur.

Hırsızlık yapan Bekçiler

Erzurumda üç aydan beri müteaddit hırsızlıklar yapan ve içlerinde iki tane de bekçi bulunan beş kişilik bir şebeke yakalanmıştır.

Bir annenin cinayeti

Arbaanın dereli köyünde Huriye adında bir kadın övey oğlu Kadırı döge-

rek öldürmüş ve cesedini ahıra atmıştır.

Zehirli Gazlar

— 2inci sayfadan —
renkli şişelerde olsa kolaylıkla reçineleşir,bozulur, açık yerlerde 2, ormanlıkta 7 saat kalabilir.

Fizyolojik hassaları: bir dakikada 32 Miligram teneffüs edilirse öldürür. Bir metre mikâbı havada 12 Miligram bulunursa gözleri yaşartır. Bir litre havada 0,0015 miligram bulunursa orada durmak imkân yoktur.

2 — KLOR ASETON: Aseton üzerine klor tesiriyle istihsal edilir.

Fiziki hassaları: Renksiz bir mayidir. 119 derecede kaynar. kesafeti 1,16 dir. Suda, alkolda, esterde erir.

Fizyolojik hassaları: Bir defada 24 miligram teneffüs edilirse insan ölür. Göz yaşarma kabiliyeti Brom Asetondan aşığıdır.

Bir litre havada 0,018 mil'gram bulunursa gözler yaşarır. Kokusu alkolü veya kloroformu andırır.

3 — KLOR ASETO FENON: Fiziki hassaları: Beyaz billüri bir tozdur. 58 - 59 derecede erir. 224 te kaynar. Kesafeti 1,324 suda erimez. Alkol, Eter de sülfür dö karbonad e-

rir, suya havaya karşı fevkalâde mukavimdir. İyi depo edilen gazlardan biridir.

FİZYOLOJİK HESSALARI: yalnız gözü ve geni değil boğazıda tahriş eder, cildi ısırğan gibi yakar ve bıyık yerlerini, göz kapaklarını, burun deliklerini çok müteessir eder.

TEDAVİSİ: Cildi el ile oğuşturmalı, soğuk su ile yıkamalı, oksit dözenk merhemi sürmelidir.

Bir metre mik'abı havada bir miligram ve bir litre havada 3 miligram gözleri müteessir eder.

Bu gaz küçük süzgeçlerden geçer, itri bir kokuya maliktir, iğde çiçeği veya yanık kurşun kalemi tahtası kokusu verir.

4 — BROM METİL ETİL KETON: Metil etil keton üzerine Brom tesir ettirilerek elde edilir.

FİZİK HASSALARI: renksiz bir mayidir, zamanla esmerleşir ve hava tesirile koyulaşır.

145 derecede kaynar, suda erimez, gaz halinde kesafeti 6,3 mayi halinde 1,6 dir.

FİZYOLOJİK HASSALARI: Bir litre havada bir miligram gözleri

yaşartır, bir metre mik'abı havada 3 miligram olursa orada oturulmaz. Yanık şeker (Karamel) kokusu andırır.

5 — BROM BAZİL: Bazil cismi üzerine Brom sevkile elde edilir. Renksiz bir mavidir. Zamanla esmerleşir, 3, 9 derecede donar, 198—200 de kaynar... Sudan müteessir olmaz, uzvî muhallillerde erir, kesafeti mayi halinde 1,44 gaz iken 7,7 dir.

Bir metre mik'abı havada 30—40 miligram bulunursa orada oturulmaz.

Kendine mahsus itri bir kokusu vardır, göz yaşartır.

6 — BROM BAZİLİYANÜR: Bazil Klorür üzerine potasyum siyanür konularak bazil siyanür olur.

Bu da Brom ile muamele edilerek brom bazil siyanür elde edilir.

Havada uzun müddet dayanır, bununla gazlanan yerlere üç, ormanlıklara 7 hafta girilemez.

Bir defada 60 miligram teneffüs edilirse öldürür. Bir litrede üç miligram gözleri yaşartır.

7 — KSİLEN BROM: Ksilen üzerine brom tesir ettirilir. Renksiz zamanla esmerleşen bir mayidir. İki derecede donar. 214—220

derecede kaynar.

Su ile temasta yavaş, yavaş tahallül eder, demire tesir yapar.

Dakikada 48 miligram teneffüs insanı öldürür. Bir litre havada on sekiz miligram gözleri yaşartır.. Litrede dokuz miligram insanı odada oturtmaz...

7 — BROMLU VEYA ASETİK ASİDİN ETİL ESTERİ: Renksiz bir mayidir, zamanla esmerleşir. Suya mukavimdir... Kokusu meyva ve gazosu andırır.

TEDAVİSİ: Maske takılır. Gaz mahallinden uzaklaştırılır. Bunlar sarğı mahalline bile gönderilemez 5/10 saat sonra temameyi iyi olurlar.

Gözleri bol su veya 4 / 1000 tuzlu su ile ve yahutta asid borik 4/1000 veya karbonat dö sud mahlulleriyle gözleri yıkamak lâzımdır.

Bu gazlarda merhem kullanılmaz... Merhem gazı tesbit ettiği için göze sürmek caiz değildir...

Aksırtıcı Gazlar Mavi Haç

Bu gazlar sulb halindedir. Sulb olmaları hasabile mermileri paralama tesiri çoktur. Bu mermi-

PIYASA

Cinsi	Kilosu	
	Kr.	Sn.
Buğday	4	
Arpa	3	50
Un (Bir çuval)	650	
Darı	3	
Nohut	3	50
Mercimek	3	50
Pirinç	19	
Sade Yağ	95	
Tere yağı		
Zeytin yağı	60	
Yün	45	
Deri	35	
Badem	18	
Badem içi	70	
Ceviz	15	
Ceviz içi	35	
Mahlep	25	
Mazi	16	
Kesme Şeker	35	
Toz şeker	32	
Kahve	130	
Sabun	55	
Çay	350	
Kuru üzüm	20	
Pekmez	18	
Bal	40	
Pestil	30	
Suçuk	40	

ler patlayınca zerre halinde ortaya dağılırlar, ve bir müddet sonra yere çökerler. Zerreler bir birleyle birleşerek ağırlaşır yere düşerler ve düşünce gazlanmak tehlikesi kalmaz, işte bu sebepten dolayı aksırtıcı gazların insan üzerine yaptığı tesir muvakkattır.

On dakikadan yarım saata kadar sürer, açık hava ve rüzgâr tesirini yok eder. Terkiplerindeki zehirli arseniğe rağmen tesirleri çabuk geçmesinden ve yaptıkları tahriş hassalarından ve mevcudiyetini hissettirmelerinden dolayı öldürücü zehir adlanmazlar...

Aksırtıcı gazları biz bilhassa üç tane tanıyoruz.

1 — Difenil klor arsin, Klark I,

2 — Difenil siyan arsin, Klark II,

3 — Difenil klor imido arsin, Adamzit,

1 — Difenil klor arsin: Klark (1)

—Sonu Var—

İDAREHANESİ
Eski Halkevi Binası Hususî Daire
Telgraf Adresi
Mardinde "Ulus Sesi,"

MARDİN'DE ULUS SESİ

Umumî Neşriyat ve Yayıncılık
Direktörü
M. Siret Bayar
Basıldığı yer: (ULUS SESİ) Basımevi

Güven Tecimevi

Gaz, Benzin, makina yağları,
Mişlen otomobil lastiklerinin
Toptan ve Perakende
EN UCUZ SATIŞ YERİDİR

Hurrem Sultan

Millî Roman

Yazan; M. Turhan Tan

Bu değerli roman satılık için
gelmiştir.

Matbaamızda, gazete ve kitab satış yurdundan
arayınız.

ELMAS MAKAS

C. Yavuz

Kadın Terzisi

Birinci cadde Singer acentesi yanında

Dikişlerin güzelliği ve ucuzluğu ile

Rekor kırmıştır

Beğenilmeyen malların parasını
derhal öder

Bir dafa tecrübe bunu ispat eder

Doktor - Operator Saim Kesen

Ameliyatlarını mutedil şeraitle
yapmağa başlamıştır

PAZARTESİ ve CUMA GÜNLERİ
fukaralara meccanen bakmaktadır

Adres: Postahane yanında, Park karşısında

Halis Morina Balık Yağları

Büyük şişesi 60 kuruş

Satış Yeri: Abdo Teppo
Mardin Birinci cadde No. 165

MARDİN

Ulus Sesi Basımevi

Doğu İllerinin en modern bir BASİMEVİDİR

Her nevi Defter, Çek, Bono, Makbuz, Kâğıt başlıkları
Kartvizit, Davetiye kartları, Duvar Afişleri, Sinema
ve Tiyatro Biletleri çok güzel bir şekilde basılır ve
kısır bir müddet içinde teslim edilir.

Yeni getirttiğimiz fantazi, kübik harflarla çok
şık reçete kâğıdı basılır.

Verilecek siparişler, gönderilecek paralar Mardinde (Ulus Sesi
Basımevi) İdare müdürlüğü namına gönderilmelidir.

Dışarıdan gönderilecek sipariş nümunelerinin okunaklı bir
surette yazılmasını sayın müşterilerimizden dileriz.

ULUS SESİ

ABONE ve İLÂN
Şartları

Abone Şartları

Aylığı	Türkiye İçin Kuruş	Haric İçin Kuruş
Üç Aylığı	300	
Altı Aylığı	450	800
Seneliği	800	1500

İLÂN ŞARTLARI

İlânın beher satırından
(10) Kuruş alınır.

İlân neşrinden mesuliyet
kabul edilmez.

Günü geçen nushalar
(10) kuruştur.

MUHSİN TEVFİK

Her çeşit Gramofon plak ve
malzemeleri satıcısı
Tenzitath satışlara başlamıştır

Diş Hekimi

Hilmi Kıymaz

Birinci cadde Ticaret
odası karşısındaki
Hususî muayenehane-
sinde her gün saat
8 den 10 a ve 13 ten
18 e kadar hastalarını
kabul eder.

MODEL

Aylık Moda
mecmuası

9 numaralı İkincikânun
sayısı çıktı

Bütün Bayanlara ve
kadın terzilerine tav-
siye ederiz.

Kadın ve Moda
Sayfamız
Pek Yakında

AİLE DOKTORU

Her Ailenin Sıhhatı ile
alakadar olan çok güzel
bir eserdir.
Matbaamızdan arayınız.